

γούζωμα τό, Λευκ.

Ἐκ τοῦ ρ. γ ο υ ζ ὶ ω ν ω.

- 1) Ἡ ἐκ πυρίτιδος θρυαλὶς τῶν ἐμπροσθογεμῶν ὄπλων.
- 2) Ἡ τοποθέτησις τῆς ἐκ πυρίτιδος θρυαλίδος τῶν ἐμπροσθογεμῶν ὄπλων.

γούζω Λεξ. Δημητρ.

Λέξις πεποιημένη.

Ἐπὶ περιστερῶν, παράγω τοὺς γνωστοὺς κρωγμοὺς τοῦ πτηνοῦ: Σὰν περιστέρια... καμαρωτὰ δὲ γούζουν. Συνών. γ ο υ ρ ο υ λ ῖ ζ ω.

γουζώνω Ἰθάκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ ζ ὶ ο ς.

Ὀπλίζω, γεμίζω ἐμπροσθογεμῆς ὄπλον.

γούλα ἡ, (I) κοιν. καὶ Καππ. (Ἀνακ. Μισθ. Ποτάμ. Συνασσ.) Λυκαον. (Σίλ.) Πόντ. (Ἀμισ. Ἀντρεάντ. Ἀργυρόπ. Ἰμερ. Κάρις Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Νικόπ. Οἶν. Ὀφ. Σινώπ. Σούρμ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. (Χαβουτσ.) γούλ-λδα Κάλυμν. Κῶς Νίσυρ. γούλια Θράκ. (Αἶν. Τσακίλ.) γούλα Τσακων. (Πραστ.) οὐλα Κάρις. Κάσ. Ρόδ. οὐλα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) οὐλ-λα Καππ. (Ἐλυμπ.) Κάσ. οὐα Νάξ. (Κωμικ. Φιλότ.) βούλα Κάρις. (Ἐλυμπ.) Κάσ. Κύπρ. Ρόδ. (Ἄγιος Ἰσίδ. Ἀπολακ. Ἀπόλλων. Σάλακ. κ.ά.) Τῆλ. Χάλκ. κούλα Καππ. (Φλογ.) ζούλα Καππ. (Φλογ.) σγκούλα Μακεδ. (Βλάστ.) γούλη πολλαχ. γούλη Πελοπν. (Λεῦκτρ.) γούλ' πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γκούλ' Ἡπ. (Κουκούλ.) Θεσσ. (Ζαγορ.) οὐδ. γούλ' Λῆμν. χούλη Πελοπν. (Κίτ. Λακων. Μάν.) ἀγούλ' Μακεδ. (Χαλκιδ.) ἀγούλε Τσακων. (Χαβουτσ.) γουλή Μέγαρ. γόλα Κεφαλλ. Λευκ. Μεγανήσ. Στερελλ. (Ἀστακ. Μύτικ.) βουλός ό, Κύπρ. γούλος τό, Μέγαρ.

Ἐκ τοῦ Ἑλληνιστ. οὐσ. γ ο υ λ α, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ Λατιν. *gula*. Πβ. Ἐρωτιαν., Συναγωγὴ τοῦ παρ' Ἰπποκρ. λέξ. O,15 (ἐκδ. Nackmanson, σ. 65) «ἄδιος, στόμαχος· γούλα προβάτου· οἷς γὰρ τὸ πρόβατον. κοινῶς δὲ τοῦ ἀνθρώπου». Ὁ τύπ. β ο υ λ α (τὸν ὅπ. βλ. καὶ εἰς λ. β ο υ λ α) διὰ τροπὴν τοῦ γ εἰς β. Βλ. Α. Τσοπανάκ, *Phonétique*, 95.

1) Ὁ πρόλοβος τῶν πτηνῶν Εὐβ. (Βρύσ. Κάρυστ.) Θήρ. Κίμωλ. Κρήτ. (Ζερβιαν. Κίς. Ραμν. Ρέθυμν. Χαν.) Κύθηρ. Μέγαρ. Μεγίστ. Μῆλ. Μύκ. Πελοπν. (Αἶγ. Βλαχοκερ. Γέρμ. Κίτ. Λεῦκτρ. Μάν. Οἶτυλ. Πλάτσ.) Σίφν. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Φθιώτ. Φωκ.) Σῦρ. Τσακων. (Πραστ.) —Λεξ. Βλαστ. 428. Πρω.: *Εἶναι γεμάτες οἱ γούλες τῶν ὀρνίθων* Κίς. *Ἔναι γιομάτη ἡ χούλη τῆς κόττας γέννημα* Κίτ. Μάν. *Ἡ γούλη τῆς κόττας εἶναι πρησμένη* Λεῦκτρ. *Ὁ ἀσπρόκολος εἶναι ἄσπρος πίσω μὲ μαῦρα φρύδια καὶ γούλα κόκκινη* (ἀσπρόκολος = τὸ πτηνὸν Οἰνάνθη) Σῦρ. *Ἐν εἶχε καθόλου γούλα τὸ πουλλάκι* Σίφν. *Οἱ γούλες τουνε κουτσί δὲν ἔχουνε μέσα* Βρύσ. *Τὸ πουλ-λιν ἔχει μεγάλη γούλα* Μεγίστ. *Κατέβη ἡ γούλα κάτω νὰ τὴν ποτίσωμε νερό, ἔσκασε Κίμωλ. Τσ' ἔν' ἔχα φαητὲ ἔνταν' ἂ κόττα, π' ἔν' ἂ γούα σι τόσα; (τί ἔχει φάει αὐτὴ ἡ κόττα καὶ εἶναι ὁ πρόλοβός της τόσος;)* Πραστ. *Διὰ τὴν σημ. πβ. ὅσα ὁ Μεοῦρσ. ἀναφέρει εἰς λ. ἐξ Ἱερακοσοφίου: «ἐὰν διαμείνωσιν αἱ τροφαὶ ἐν τῷ στομάχῳ τοῦ ἱέρακος ἄπεπτοι, ὁ καὶ γούλα ὀνομάζεται, καὶ ταῦτα οὐκ ἐμέση ἄχρις δεκάτης ὥρας τῆς ἡμέρας, μηδὲν λαβέτω».* Συνών. γ κ ο υ σ α, μ ἄ μ μ α, π ρ ο γ ο υ λ α, σ γ ἄ ρ α. 2) Ὁ φάρυγξ, ὁ οἰσοφάγος καὶ κατ' ἐπέκτ. ὁ στόμαχος

πολλαχ. καὶ Καππ. (Συνασσ.) Πόντ. (Ἀμισ. Ἀντρεάντ. Ἀργυρόπ. Κάρις Κερασ. Κοτύωρ. Νικόπ. Ὀφ. Σινώπ. Τραπ.) Τσακων. (Χαβουτσ.). : *Καλὲ, πῶς ζῇ, ποὺ δὲ γαταπίνει ἡ οὐλα τζη ὅσο φαί βορεῖ νὰ σηκώση μιὰ μνῖα 'ς τὸ φτερό τζη Νάξ.* (Ἀπύρανθ.) *Ὅσα φασόλια σοῦ 'κλεψα' ὦ, τόσο φαί νὰ καταπῇ ἡ οὐλα σου, παλιονναῖκα!* αὐτόθ. *Κατεβάζ' πολλὰ ἡ γούλα τ' Μύκων. Ἐστάθεν 'ς σὴ γούλα μ' τὸ ψωμὶν—τὸ 'στοῦδ' (= ὁ στοῦδι) Τραπ. Τὸ φαί ἐδέβεν ἀπαγκαικὰ 'ς σὴ γούλα μ' (τὸ φαγητὸν κατῆλθε εἰς τὸν οἰσοφάγον μου) αὐτόθ. Οὔλου τοῦ βιό του τοῦ πέρασι ἀπὸ τὴ γούλ' τ' Θεσσ. (Ζαγορ.) Τοῦ διαόλου ἡ γούλη δὲν ἀφίνει τίποτα Εὐβ. (Στρόπον.). *Τοὺν πουνεῖ ἡ γούλα Θράκ. (Μαῖστρ.) Δὲν ἀφίνει τίποτα ἡ γούλα του Χίος || Φρ. Ἐχει περάσει αὐτὸς ἀπὸ τὴ γούλα δου!* (ἐπὶ ἀδηφάγου καὶ μεταφ. ἐπὶ ἀπλήστου) Κρήτ. (Νεάπ.) *Αὐτὸς θὰ πάη ἀπὸ τὴ γούλα του* (ἐπὶ ἀδηφάγου· θὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πολυφαγίαν) Ἰθάκ.*

Ἡ ἔρημη ἡ γούλα τὰ καταπίνει οὐλα

(ὁμοίως ἐπὶ ἀδηφάγου) Μῆλ. *Ἡ οὐλα δο 'τουνοῦ κατεβάζει σιτάρι, κριθάρι καὶ ἄλλα πολλὰ* (ἐπὶ ἀνθρώπου ὁ ὁποῖος ἀπὸ βουλιμίαν τρώγει τὰ πάντα) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *Ἡ γούλα τ' ἀχών' ἐγένετον* (ἐπὶ ἀδηφάγου) Πόντ. (Τραπ. κ.ά.) *Ἡ γούλα 'τ' πόλεμον ἔχει* (ἐπὶ τοῦ ἀδηφάγου ἐσθιοντος καὶ οὐδαμοῦ ἀλλαγῇ προσέχοντος) Πόντ. *Ἐγομῶθεν ἡ γούλα 'τ' (ἐγέμισεν ἡ γούλα του· κατελήφθη ὑπὸ λυγμοῦ, ἐπὶ τοῦ θλιβομένου, τοῦ ὁποίου οἱ ὀφθαλμοὶ πληροῦνται δακρύων, ἐνῶ συγχρόνως γεννᾶται εἰς αὐτὸν ἡ τάσις τοῦ καταπίνειν)* Ἀργυρόπ. Κερασ. Χαλδ. *Ἐ σὴ γούλαν σ' νὰ στέκη!* (ἀρὰ πρὸς φαγόντα τι τὸ ὁποῖον δὲν ἔπρεπε νὰ φάγῃ ἢ ἀπὸ τὸ ὁποῖον δὲν ἔφαγεν ὁ καταρῶμενος) αὐτόθ. Συνών. φρ. *Νὰ σοῦ σταθῇ 'ς τὸ στομάχι.* *Ἡ γούλα 'τ' τρανὸν ἔν' (ὁ φάρυγξ του εἶναι μεγάλος· ἐπὶ πλεονέκτου καὶ ἀπλήστου ἀνθρώπου)* Ἀργυρόπ. *Τρανὸν γούλαν ἔχει* (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. *Τὴν γούλα σ' τσι ἐντράνεσεν;* (τὴν διατροφήν σου ποῖος ἐφρόντισεν, ποῖος σὲ ἔθρεψεν;) Κερασ. *Ἡ γούλα σ' ἐξῆβεν* (ὁ φάρυγξ σου ἐξεβλήθη· ἐπὶ τῶν εὐρόντων ἀνέλπιστόν τι πρᾶγμα) αὐτόθ. *Ἐ σὴ γούλα σ' 'κ ἐρροῦξεν* (δὲν ἀνήκει εἰς τὸν φάρυγγά σου, δὲν σὲ ἐνδιαφέρει, μὴ ἐπεμβαίνῃς εἰς τὰ ἀλλότρια κατὰ τρόπον ἐνοχλητικόν) Πόντ. *Σίτα κνέσκεται ἀποπέσ' ἡ γούλα σ', τὸ λῶο σ' εὐτάνε* (ὅταν ξύνεται ὁ φάρυγγάς σου, ὁμιλοῦν δι' ἐσέ) Ἀντρεάντ. *Ἡ γούλα σου κ' ἡ τσοῦπα σου κ' ἡ τρακαλαφάτινα σου* (ἐπὶ λαιμαργίᾳ, ὁ ὁποῖος συνεχῶς σκέπτεται τὸν στόμαχόν του, τὸ στοῦπωμά του δηλ. τὸν κορεσμόν του καὶ τὸ τριπλοῦν, ἂν εἶναι δυνατόν, καλαφάτισμά του, ἥτοι τὴν τριπλὴν ἐξ ἐδεσμάτων ἐπίχρισιν τοῦ στομάχου του) Πόντ. || Παροιμ.

Ἀπὸ τὴ γούλα σου ἔκαφες τὴ σακκούλα σου

(ἡ λαιμαργία ἄγει εἰς πενίαν) Πελοπν. (Γορτυν.) *Τὸ ποδάρι σ' ἂν 'κὶ κεμπροῦται, ἡ γούλα σ' 'κὶ γιαγλαεύεται* (ἂν δὲν πατήσης κοπριές, δὲν λιπαίνεται τὸ στομάχι σου· τ' ἀγαθὰ κόποις κτῶνται) Ἀντρεάντ. Συνών. φρ. *Ἀν δὲν βρεξῇς πόδια, δὲν τρώς ψάρι.* Συνών. γ λ ο ὕ π ο ς, γ ο υ ρ ο γ ο υ ρ ῖ, κ α τ α π ι ν ἄ ρ ῖ, κ α τ α π ῖ τ ῆ ς, κ α τ α π ῖ ὠ ν α ς, κ α τ α π ὀ θ ρ α, λ α ι μ ὁ ς, λ ἄ ρ υ γ γ α ς, σ κ ἄ φ ο ς. β) Συνεκδ. Ποσότης ὕγρου χωροῦσα εἰς τὸ στόμα καὶ δυναμένη ἐφ' ἅπαξ νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ οἰσοφάγου, νὰ καταπωθῇ Εὐβ. (Κουρ.) Ρόδ. : *Τοῦ 'ρριξα μιὰ γούλα νερό Κουρ., Ἐν εἶχε τὸ κανάτι νερό, μ-μιά γ-γούλα μοναχὰ αὐτόθ. || Φρ. Πνίεται σὲ μιὰ βούλα νερό* (ἐπὶ ἀνικάνου διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν καὶ τῆς παραμικρᾶς δυσκολίας)

